

VALGE ILMUTUS VABAÕHUMUUSEUMIS

Kes meist ei vajaks aeg-ajalt ruumi, kus mõtiskleda, rahulikult looduse hääli kuulata ja parimal juhul iseendast teadlikumaks saada? Kunstnik **Marianne Jõgi** lõi sellised ruumid Eesti Vabaõhumuuseumisse, kirjutab **Kadri Karro**.

Lepime **Marianne Jõgiga** (34) kohtumist kokku mitu nädalat. Eesti suvi on harjumuspäraselt heitlik, küll lubab vihma, küll tormi, küll äikest. Kui galerii valges kuubis avatud näitust ilm üldiselt ei mõjuta, siis vabas õhus ja merevees asuva teose kogemist küll - augusti esimesel nädalal suutiski tormituul Marianne loodud õrna „valgesse laeva“ mingi terava tüki lennutada ja väikese prao tekitada. Tüüne ilmaga on kõik jälle korda tehtud ja meil õnnestub leida imeilus päikeseline augustipäev, et minna näitusele, mida üks tuttav kunstiinimene nimetas „täielikuks ilmutuseks ja viimaste kuude hitiks“.

MARIANNE JÕGI SEPTEMBRI LÕPUNI avatud näitus „Metatalu elemendid“ Eesti Vabaõhumuuseumis koosneb kahest arhitektuursest installatsioonist. Üks neist, „Hele teekond. Inter-auraalne kontuur“ asub 19. sajandi keskpaiku ehitatud Kahala vesiveskis, mis toodi muuseumi territooriumile 1960ndatel. Ruumi keskel asuvasse mikrofoni korrapäraselt ja sügavalt hingates kuuleb inimene lisaks enda hingamisele ka looduse hääli - need on tuul, vesi ja sookured, kes teose pinnalt vastu kajavad.

„Hing rändab läbi hinguse ja hingamise,“ ütleb Marianne. „Sa võid hingamise kaudu olla kes tahes. Ja veskil käimine on läbi aegade olnud helge kogemus,“ lisab ta.

Hingan nii sügavalt mikrofoni, et pea hakkab kergelt ringi käima, ja kui veel kurgede igatsuslikku häält kuulen, on tõesti tunne, et asun mingis teises ruumis, mingis teises ajas. Need vist ongi need alfa-lained, mis inimest lõõgastavad ja millest näituse pressitektist olin lugenud...

KUNSTNIK JA TEMA TEOS: Marianne Jõgi (väikesel fotol) installatsioonini Eesti Vabaõhumuuseumis pääseb madala vee korral jalgsi, koos kunstnikuga aga ka paadiga.

HELGE RUUM VESKIS: 19. sajandil ehitatud vesiveskis (väikesel fotol) asub Marianne Jõgi installatsioon „Hele teekond. Interauralne kontuur“ (parempoolsel fotol).

Teine installatsioon „Interauralne kontuur I“ asub muuli ääres ujuvsillal. Sinna pääseb madala vee korral jalgsi, koos kunstnikuga aga ka aerupaadiga. Meie võtame paadi ja Marianne aerutab.

Valge püstkojalaadse ehitise tipust avaneb vaade taevasse. Installatsioon on suunatud Lüüra tähtkuju kõige heledama tähe Veega poole, jälgides selle näilist liikumist taevas.

„See vaade kristalliseerib maa-pealsele vaatlejale Põhjanaanala ja Veega omavahelise suhte,“ selgitab Marianne. „Nende kahe tähe vahel toimub inimese ajatajule hoomamatult pikaegne võnkumine. Põhjanaanal kui meie meelte kinnituspunkt välikosmoses ei olegi oma kohale naelutatud.“

Mul on kahju, et pole öö ja tähti pole näha, seda enam jääb aga ruumi kujutlusvõimele. Kuulan heledas mõnuruumis lainete loksumist. Hea on olla.

„Minu eesmärk polnud luua kaasaegne versioon püstkojast, vaid inimese kuulmistaju uurimise tulemuste põhjal nii akustiliselt kui visuaalselt tajutav ruum, mis toetaks inimese asetumist rahulikku ja loovasse olemisse,“ räägib Marianne. „See on subjektiivne heaolu seisund, mis on teaduslikult tuvastatav, kui ajus on teatud sagedusel elektriimpulsid. Nende andmete põhjal tekib akustiliselt tundlikust ja membraaniga sarnanevast materjalist füüsilise ruumi, seesama interauralne kontuur, milles olemine toetab rahulikku heaoluseisundit. Rahu meie sisekosmoses määrab paljuski, kui-

VALGE ILMUTUS VEESA: Marianne Jõgi teos „Interauralne kontuur I“ on ruum, milles olemine mõjub inimesele teraapiliselt.

Näitus „Metatalu elemendid“

Juunist septembrini 2017 Eesti Vabaõhumuuseumis. Näituse meeskond: Marianne Jõgi; Gerda Kaasik / Akukon OY Eesti filiaal; Taavi Suisalu; Martin Vällik; Sten Jõgi, Haiko Sepping ja Lenari Lanno / Laestuudio; Tim Püvi / Tormitehnika OÜ. Teoste valmimist toetas Outset Eesti.

das me mõistame välikosmost ja reageerime sellele,“ selgitab ta.

MARIANNE ON ÕPPINUD GEORG OTSA nimelises muusikakoolis muusikateooriat, Eesti Kunstiakadeemias skulptuuri ja installatsiooni ning praegu on tal käsil doktoriõpingud Tallinna Tehnikaülikooli inseneriteaduskonnas. Marianne doktoritöö tegeleb sellega, kuidas mõjutada inimest loogastumise, heaolu, loovuse ja õpivõime suunas ning luua ruume, mis seda soodustavad. Tema doktoritöö juhendaja on Jaapani teadlane ja praktiseeriv akustik **Yoichi Ando**, kes on teadlikku akustilise projekteerimise meetodit rakendanud oma kodumaal suurte kontserdisaalide kavandamisel.

„Tema töö seob neuroteaduse ruumigeomeetriaga,“ selgitab Marianne. Ka Marianne tööd on midagi jaapanlikku, selget, korrapärast ja lihtsat, samas sügavat ja mõneti hoomamatut.

Dagmar Ingi, kes juhatab Eesti Vabaõhumuuseumi näituseosakon-

da, räägib, et muuseumi on kiidetud julguse eest riskida tänapäevase installatsioonikunsti paigutamise oma ehedasse keskkonda. „Kuid peab ütleva, et see „erinev“ on tegelikult muuseumi arhailise talukeskkonnaga väga tihedalt seotud ja sellega suhestuv. On seegi, nagu ka kogu meie külakeskkond, tihedas suhtes looduse ja inimesega,“ räägib Ingi.

„Kindlasti on projekt toonud muuseumisse ka teistsugust publikut. Kas see meie tavapärasest erinevate külastajate hulk on suur, polegi niivõrd tähtis. Pigem on oluline, et meid osatakse tänu Marianele näha ka teistsugusest vaatenurgast. Et me oleme valmis kõrvutama vana ja uut. Muuli juures vees olev installatsioon on minu silmale kui eestlaste poolt oodatud valge laev - vana eestlaste unistus. See on kui aken merepiiril, mille taga on avar maailm,“ arvab Dagmar Ingi. Üks kuu on veel aega sellest kõigest osa saada.

Targu Talita

Maalehe nõuandajakiri

Sügisnumber on toimetamiste hooajalisust silmas pidades jaotatud kolme suurema teema vahel: marja- ja viljapuuaja rajamist, hooldamist ja taimekaitset puudutavad artiklid, püsililledega seonduv ning juhised kõige levinumate taimehaiguste äratundmiseks ja tõrjumiseks.

Loe sügisnumbrist:

AED:

Terviseturgutajad peenramaalt

PÜSILILLED:

Õisi kevadest sügiseni

AIKAHJURID:

Kõige tüütumate tõbede tõrje

TALVEKS VALMIS:

Aed ootab sügisväetist

68 lk!

**Vaid
2,99 €**

Nüüd müügil!

Maaleht 30

Klienditeenindus: tel 680 4444 /
klienditugi@ekspressmeedia.ee